Egy tanuló a VIII/A. osztályból…

Nehéz időben voltam középiskolás. Az 1941-49-ig tartó középiskolai éveket félbeszakította a háború. Nekem éppen arra az időre esett, amikor különbözeti vizsgával három év polgári iskolai tanulás után átkerültem a gimnázium negyedik osztályába. A tanévkezdés (1944-45) első heteiben mi, kenderesiek (7 km.-ről) gyalog jártunk be az órákra, mivel közlekedési eszköz nem volt. Végül is az évet magántanulóként fejeztem be.

Szorosabb kötődésem az osztálytársakhoz, az iskolához, csak az 5. osztályos tanévtől kezdődött. Ettől az időszaktól vált szorosabbá a kapcsolatom Nagy Terikével, akivel aztán mindig egymás mellett ültünk, 4 éven át, többnyire az első padban. Ezekre az évekre esik egy másik – a mai napig tartó – barátság kialakulása is. Berecki Etus, Szabó Magdi és Tar Marcsival.

A fiúk közül igen jó baráti kapcsolat alakult ki – a több éven át mögöttünk ülő Erdélyi Mócival és Szatmári Sancival, akik nagyon segítőkészek voltak a tanulást illetően a súgásig bezárólag. Tanáraim közül szívesen emlékszem vissza osztályfőnökünkre, Borók Imrére. Fiatal kezdő tanárként kapta meg nagy létszámú osztályunkat. A latin és magyar tárgy tanításán kívül az osztályfőnökséget is. Sikerült szinte minden tanulóval közvetlen, csaknem baráti kapcsolatot kialakítania. Az érettségire való felkészítésnél személyenkénti segítséget kaptunk tőle. Nevelési előírásait később, mint pedagógus gyakran használtam. Két tanáromra emlékszem még szívesen. Egyik Kiss Géza tanár úr, aki a VIII/a-ban tanított történelmet. Az addig magolható történelemtanulás helyett, a történelem összefüggéseiben való gondolkodást tanította meg velünk. Később magam is eredményesen alkalmaztam módszerét, mint történelemtanár. Másik példaképem Kennyey tanár úr volt, szintén a VIII/a-ban. Korábbi években semmi érzékem nem volt a matematikához és a fizikához. Az ő tanítása nyomán abban a tanévben még fizikaversenyre is elküldött!

Mivel gimnáziumi éveim alatt végig bejáró voltam, így a tanításon kívüli programokban kevéssé vehettem részt. Na, de a bejárásnak is meg volt a maga varázsa! Összeszokott, kellemes társaság utazott mindennap együtt. Első nagy szerelmemmel is vonaton ülve fogtuk egymás kezét boldogan!

Anyagilag nagyon nehezen éltünk. Édesapámat 1944 szeptemberében hívták be katonának. (Többet vissza sem tért, hadifogságban meghalt). Édesanyám sok-sok áldozat vállalása árán tanulhattam én középiskolában, miközben nálam 7 évvel fiatalabb öcsémről és nagymamámról is gondoskodnia kellett.

Szeretettel gondolok vissza a kisújszállási gimnáziumra, tanáraimra, az osztálytársakra, akik segítőkészen mindig mellettem voltak. A gimnáziumi évek alatt szereztem meg sok olyan fontos ismeretet, tulajdonságot, akaraterőt, a nehézségek leküzdésének képességét, amelyek későbbi életemben a helytállásban segítségemre voltak. Köszönet érte!

ácsjoli

Egy tanuló a VIII/B. osztályból…

Utolsó tanítási évemet a képen látható VIII./B. osztály tantermében töltöttem. Az ablak melletti padsorban ülve, ott is a legszélén, a templomra és a nem túl mozgalmas városközpontra tekintve. Jobb oldalamon Lévay Pali ült. Ekkor még semmit nem sejtettem a nyugatra néző ablak jelképesen sorsszerű voltából. Még egyáltalán nem gondoltam, hogy Kisújt valaha is el kell hagynom, méghozzá abban az irányban, amelyik égtáj felé ennek az utolsó tanteremnek az ablakai nyíltak. Ez volt az a kép, ami számomra az ott eltöltött felejthetetlen időszak végét jelentette, és ami még máig is elevenen él a képzeletemben, valahányszor a gimnáziumnak ezt a nyugati oldalát megpillantom. Nem tudatosodott még eléggé bennem milyen fontos lesz a későbbiekben a tanáraink fáradozása által itt szerzett tudás.

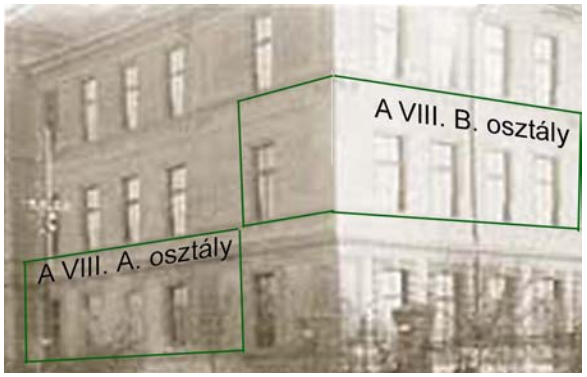

Az éter hullámain messze idegenből érkező zene szirénhangjának a mondén világról szóló kódjait ösztönösen megfejtettem ugyan, de nem gondoltam, hogy a sors valaha engem is odakényszerít, ahonnan ez az üzenet érkezett. Olyan elképzelhetetlennek tűnt ez. Az akkor felvillant csábító kép ígéreteihez a későbbiekben is csak alkalmazkodni tudtam, de velük azonosulni soha. A „*beteljesülésnek*”, – ha egyáltalán volt ilyen – sosem volt meg az a varázsa, mint az ott, jó családi környezetben, önfeláldozó szülői szeretetben eltöltött ifjúságomnak és ábrándozásainak. Nehéz elhatározás után aztán egyszer csak nekem is fel kellett szállni a nyugatra, Pest felé induló vonatra. Útravalóm a gimnáziumban szerzett hasznos ismeretek, puritán szemlélet és egy kis kun észjárás volt, amiket csak később kezdtem igazán értékelni. Ezzel vágtam neki egyedül a világnak, az ismeretlennek. Már bent állt, az ellenkező irányba, Dévaványára induló vonat a másik vágányon, amelyiknek a peronján egy ismerőst pillantottam meg futólag, akit többet azóta sem láttam és egy intésnél több idő nem maradt számunkra. Ő egyéb felkészültség hiányában a pusztaecsegi földekre igyekezett. Így búcsúztam az egykor sajátomnak érzett Kisújszállástól. Most 60 év után visszatekintve teljesen azonosulok a költő találóan megfogalmazott soraival: *„Bár én a vonatra szálltam, ezt-azt ettem, itt-ott háltam,…de boldog én csak ott voltam,…”* Rövidesen a szüleimnek is végleg el kellett onnan jönni, és így csak évtizedek múlva mentem vissza gyerekkorom színhelyére, ahol emlékek özöne fogadott.

gönczysanyi